

ปัญหาการบริหารและความต้องการการนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7

นางสุชาดา จันทรทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-311-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013052

10295136

ADMINISTRATIVE PROBLEMS AND SUPERVISION NEEDS FOR HEALTH ENVIRONMENT
OF SECONDARY SCHOOLS, EDUCATIONAL REGION SEVEN

Mrs. Suchada Janthong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-568-311-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการบริหารและความต้องการการนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7

โดย นางสาวดา จันทรทอง

ภาควิชา พลศึกษา

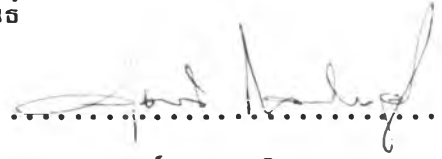
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพวณี หอมสนิท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

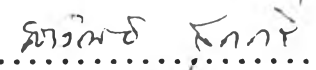

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์สุชาติ โสมประยูร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัญญ์ สุกกรี)

สุชาติ จันทรทอง : ปัญหาการบริหารและความต้องการการนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทาง
สุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 (ADMINISTRATIVE PROBLEMS AND
SUPERVISION NEEDS FOR HEALTH ENVIRONMENT OF SECONDARY SCHOOLS,
EDUCATIONAL REGION SEVEN) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.เทพวดี ทอมสนิท, 155 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารและความต้องการการนิเทศ
ด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 ของครูผู้รับผิดชอบการจัดสิ่งแวดล้อม
ในโรงเรียน ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารและ
ความต้องการการนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ 10 ด้าน ส่งไปยังกลุ่มประชากร ซึ่งได้แก่ ครูที่เป็น
หัวหน้าการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 จำนวน 164 โรงเรียนละ
1 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 141 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.98 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์
ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(one-way analysis of variance) และทดสอบรายคู่โดยวิธีของเชอเฟ (Scheffe' test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูผู้รับผิดชอบการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 มีทั้งปัญหา
การบริหารและความต้องการการนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ห้องพิเศษและอาคารประกอบ น้ำดื่ม น้ำใช้ และการระบาย
น้ำเสีย ล้างและที่ปัสสาวะ และการจัดบรรยากาศเพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตในโรงเรียน และมีปัญหา
การบริหารและความต้องการการนิเทศในระดับน้อย จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านพื้นที่ตั้งโรงเรียน สนาม
และบริเวณ อาคารเรียน ห้องเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียน การกำจัดขยะมูลฝอย และสวัสดิภาพ
ในโรงเรียน

2. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารและความต้องการการนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ
ของครูผู้รับผิดชอบการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก พบว่า มีปัญหา
การบริหารและความต้องการการนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย และด้านห้องเรียนและเครื่องใช้ใน
ห้องเรียน

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา เทพวดี ทอมสนิท

SUCHADA JANTHONG : ADMINISTRATIVE PROBLEMS AND SUPERVISION NEEDS FOR HEALTH ENVIRONMENT OF SECONDARY SCHOOLS, EDUCATIONAL REGION SEVEN. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. TEPWANEE S. HOMSANIT, H.S.D. 155 PP.

The purposes of the research were to study and to compare the administrative problems and supervision needs of the teachers who were responsible for health environment management of secondary schools in Educational Region Seven when taking the sizes of the schools as independent variables.

Questionnaires concerning ten areas of administrative problems and supervision needs for school health environment were sent to the population which comprised of 164 secondary school teachers, each being the head of school health environment management in the above regional schools. One hundred and forty-one questionnaires, accounted for 85.98 percent, were returned and then analyzed by mean of percentages, means, standard deviations, one-way analysis of variance, and Scheffe' test.

Findings:

1. Five areas of administrative problems and supervision needs for health environment in Educational Region Seven secondary schools, as indicated by the teachers, were in the medium level. They were the areas of general administration, school annex, water supply and drainage, toilets, and management for mental health promotion atmosphere. The other five areas were in the low level. They were school site and field, school buildings, classrooms and materials, disposal of rubbish, and school safety.

2. Two areas of administrative problems and supervision needs of the teachers, when compared among those from the large, medium and small sized schools, revealed the statistical difference at the .05 level of significance. They were disposal of rubbish, classrooms and materials.

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ศาสตราจารย์ ดร. เทพวานีย์ หอมสนิต

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวดี หอมสนิท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์สุชาติ โสมประยูร รองศาสตราจารย์รัชนิ ขวัญบุญจัน รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรุณี สุรสิทธิ์ ที่ได้กรุณา เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขแบบสอบถามและให้คำแนะนำที่มีคุณค่าหลายประการ รวมทั้งให้ความห่วงใยด้วยดี เสมอมา ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช รองศาสตราจารย์อุดม คมพัยค์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมฤทธิ์ อินทราทิพย์ อาจารย์ประวิช ยี่สุน์เทศ อาจารย์ประยูร อองกุลนะ อาจารย์สุภาพ กลีบบัว และ อาจารย์เฉลา เพียรชอบ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถาม จนสามารถนำมา เป็นแนวทางในการปรับปรุง เครื่องมือวิจัยที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณศึกษานิเทศก์ เขต เขตการศึกษา 7 และครูผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ขอขอบคุณสหกรณ์ร้านค้าวิทยาลัยครู นครสวรรค์ที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนวิจัยในครั้งนี้ เป็นเงิน 2,500 บาท

ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์สำราญ จันทร์ทอง ผู้ที่เป็นกำลังใจในการศึกษาและการทำ วิทยานิพนธ์ตลอดมา ขอขอบใจลูกสาวและลูกชายที่ช่วยเหลือในการจัดเรียงแบบสอบถามจนสำเร็จ ด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ น้อง ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ และขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่บุญช่วย วงษ์โพธิ์ ผู้ที่เป็นขวัญและกำลังใจของผู้วิจัย เสมอมา คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแด่คุณพ่อสาย วงษ์โพธิ์ ผู้ล่วงลับไปแล้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
2 การวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ.....	8
การวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	13
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	18
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	18
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	20
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	20
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	104

บรรณานุกรม	123
ภาคผนวก	127
ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	128
ข หนังสือขอความร่วมมือ	129
ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	132
ประวัติผู้วิจัย	155

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน.....	26
2	จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูล เกี่ยวกับโรงเรียนและสภาพของโรงเรียน....	30
3	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการจัดห้องเรียน.....	34
4	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการจัดห้องพิเศษและอาคารประกอบ.....	35
5	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการจัดน้ำดื่ม น้ำใช้.....	37
6	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการจัดส้วมและที่ปัสสาวะ.....	40
7	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการกำจัดขยะมูลฝอย.....	43
8	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการจัด เกี่ยวกับความปลอดภัยและการสร้าง บรรยากาศในโรงเรียน.....	45
9	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาการบริหาร งานทั่วไปด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน.....	47
10	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับพื้นที่ตั้งโรงเรียน สนาม และบริเวณ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	50
11	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับอาคารเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	52
12	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับห้องเรียนและ เครื่องใช้ในห้องเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	53
13	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับห้องพิเศษและ อาคารประกอบ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับน้ำดื่ม น้ำใช้ และการระบายน้ำเสีย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	59
15	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับส้วมและที่ปัสสาวะ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	61
16	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการกำจัดขยะ มูลฝอย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	63
17	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับสวัสดิภาพในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	65
18	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศ ในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	68
19	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา รายด้าน จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน.....	70
20	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาที่ต้องการ การนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการ บริหารทั่วไป จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	72
21	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาที่ต้องการ การนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับพื้นที่ตั้ง โรงเรียน หนาบ และบริเวณ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาที่ต้องการ การนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับ อาคารเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	77
23	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาที่ต้องการ การนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับ ห้องเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	78
24	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาที่ต้องการ การนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับ ห้องพิเศษและอาคารประกอบ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	81
25	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาที่ต้องการ การนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับน้ำดื่ม น้ำใช้และการระบายน้ำเสีย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	84
26	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาที่ต้องการ การนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับส้วมและ ที่ปัสสาวะ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	86
27	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาที่ต้องการ การนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการ กำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	88
28	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาที่ต้องการ การนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับ สวัสดิภาพในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	90
29	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาที่ต้องการ การนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการ การสร้างบรรยากาศในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
30	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของปัญหาที่ต้องการ การนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา รายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	95
31	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของความต้องการ กิจกรรมการนิเทศ เกี่ยวกับหัวข้อ เรื่องที่ต้องการการการนิเทศ จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน.....	97
32	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของความต้องการ กิจกรรมการนิเทศที่ครูผู้รับผิดชอบต้องการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน..	100
33	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความแปรปรวนของความต้องการ บุคคลผู้ให้การนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน.....	102